

Republika Srbija
VRHOVNI SUD SRBIJE
Gž 55/05
14.07.2005. godina
Beograd

Vrhovni sud Srbije u Beogradu, u veću sastavljenom od sudija: Vesne Popović, predsednika veća, Jasminke Stanojević i Mirjane Grubić, članova veća, u vanparničnom predmetu predlagača AA, čiji je punomoćnik AB, advokat, protiv protivnika predlagača BB, čiji je punomoćnik BV, advokat, radi priznanja strane sudske odluke, odlučujući o žalbi predlagača izjavljenoj protiv rešenja Okružnog suda u Novom Sadu R. 28/2004 od 24.1.2005. godine, u sednici održanoj 14.7.2005. godine, doneo je

R E Š E N J E

ODBIJA SE kao neosnovana žalba predlagača i potvrđuje rešenje Okružnog suda u Novom Sadu R. 28/2004 od 24.1.2005. godine.

O b r a z l o ž e n j e

Rešenjem Okružnog suda u Novom Sadu R.28/2004 od 24.1.2005. godine: stavom prvim izreke nije priznata presuda zbog izostanka Zemaljskog suda u Minhenu I, SR Nemačka, poslovni broj 60 7297/92 od 11.6.1992. godine, kojom je obavezan protivnik predlagača da predlagačima isplati 10.804,96 DEM sa 11,9% kamate počev od 1.10.1991. godine i da snosi troškove spora; stavom drugim izreke obavezani su predlagači da protivniku predlagača solidarno nadoknade troškove postupka od 61.500,00 dinara.

Protiv navedenog rešenja R.28/2004 od 24.1.2005. godine predlagači su blagovremeno izjavili žalbu zbog pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primene materijalnog prava.

Ispitujući pobijano rešenje u smislu člana 365. u vezi člana 381. Zakona o parničnom postupku ("Sl. list SFRJ" br. 4/77..."Sl. list SRJ" br.3/02), koji se primenjuje na osnovu člana 491. stav 1. Zakona o parničnom postupku("Sl. glasnik RS" br. .125/04) , Vrhovni sud je našao da žalba nije osnovana.

U postupku nisu učinjene bitne povrede iz člana 354. stav 2. Zakona o parničnom postupku, na koje drugostepeni sud pazi po službenoj dužnosti.

Prema činjeničnom stanju koje je utvrdio prvostepeni sud ročište na kome je doneta presuda čije su priznanje zatražili predlagači zakazano je aktom suda koji je doneo tu presudu od 22.4.1992. godine. U tom aktu, koji je bio i poziv za ročište, protivnik predlagača (u tom postupku tuženi) upoznat je sa načinom preduzimanja radnji i ukazano mu je na posledice propuštanja. Između ostalog, upoznat je da radnje koje preduzme bez angažovanja advokata nemaju pravno dejstvo, da ukoliko ne angažuje advokata može se doneti presuda zbog izostanka, a da odgovor na tužbu mora dostaviti preko advokata u roku od tri nedelje. U postupku koji je predhodio donošenju presude čije su priznanje predlagači zatražili protivniku predlagača nije dostavljena tužba predlagača (u tom postupku tužilaca). Na ročište na kome je doneta presuda protivnik predlagača je pristupio bez punomoćnika, zbog čega mu nije omogućeno raspravljanje, a protiv donete presude nije ulagao žalbu jer na to nije imao pravo bez angažovanja advokata.

Polazeći od tako utvrđenog činjeničnog stanja pravilno je odbijen predlog predlagača za priznanje ove presude. Odredbom člana 88. stav 1. Zakona o rešavanju sukoba zakona sa propisima drugih zemalja predviđeno je odbijanje priznanja strane sudske odluke ako se povodom prigovora lica protiv koga je ta odluka doneta utvrdi da mu nije omogućeno učestvovanje u postupku zbog nepravilnosti u postupku, a stavom 2 tog člana određeno je da se naročito smatra da lice protiv koga je donesena strana sudska odluka nije moglo učestvovati u postupku ako mu tužba nije bila lično dostavljena, odnosno što uopšte nije pokušano lično dostavljanje, osim ako se na bilo koji način upustilo u raspravljanje o glavnoj stvari u prvostepenom postupku. Protivniku predlagača uz akt kao poziv za ročište na kome je doneta presuda čije je priznanje predloženo nije dostavljena tužba. U tom postupku protivnik predlagača se nije upustio u raspravljanje o glavnoj stvari, jer mu to nije omogućeno bez angažovanja advokata. Protivnik predlagača je imao nameru da učestvuje u tom postupku, što je pokazao pristupom ročištu na kome je doneta presuda. Kako mu nije dostavljena tužba, i da mu je dozvoljeno učešće bez punomoćnika, on ne bi mogao da raspravlja bez tužbe. Procesni uslovi stranog suda o nemogućnosti učešća stranke u postupku bez advokata su suprotni imperativnim odredaba čl. 332, 79. i 89. tada važećeg Zakona o parničnom postupku, kojima je regulisano donošenje presude zbog izostanka i vršenja parničnih radnji, pa za priznanje nisu ispunjeni uslovi predviđeni čl. 88 i 91. Zakona o rešavanju sukoba zakona sa propisima drugih zemalja. Za priznanje predložene presude nisu ispunjeni ni materijalno pravni uslovi zbog odluke o kamati. Odredbe Zakona o obligacionim odnosima o zateznoj kamati su imperativne. Na osnovu člana 277.stav 1. tog zakona dužnik koji zadocni sa ispunjenjem novčane obaveze duguje pored glavnice i zateznu kamatu po stopi utvrđenoj saveznim zakonom, a prema članu 399. stav 4. ako je ugovorena kamata između fizičkih lica veća od dozvoljene, primeniće se najveća dozvoljena stopa kamate. Kako je dosuđena kamata veća od dozvoljene, za priznanje predložene presude nisu ispunjeni uslovi predviđeni članom 91. Zakona o rešavanju sukoba zakona sa propisima drugih

zemaja.

U žalbi nije osporeno da protivniku predlagača nije dostavljena tužba, pa se ne mogu smatrati osnovanim navodi da mu je bilo omogućeno raspravljanje, da je on svojom voljom postupio protivno nalogima suda o angažovanju punomoćnika.

Na osnovu člana 380. tačka 2. Zakona o parničnom postupku odlučeno je kao u izreci.

Predsednik veća-sudija

Vesna Popović, s.r.

Za tačnost otpravka

mz